

«МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО»

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма: **Право**

Галузь знань: 08 **Право**

Спеціальність: 081 **Право**

Компонент освітньої програми – обов'язкова дисципліна

Рік підготовки – 4 рік, семестр - VII

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Керівник курсу – **Заплітна Ірина Анатоліївна**, викладач юридичних дисциплін, кандидат юридичних наук

Контактна інформація – irynazaplitna91@gmail.com

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародне приватне право є правничою навчальною дисципліною, яка покликана допомогти студентам освоїти базову правничу термінологію та ознайомитись з юридичною практикою у сфері міжнародних приватноправових відносин. Під час вивчення курсу міжнародного приватного права студенти розглянуть різновиди міжнародних приватноправових відносин, підстави їхнього виникнення, види, структуру, практику та особливості тлумачення і застосування колізійних норм, різновиди суб'єктів таких правовідносин тощо.

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань теоретичних основ правового регулювання цивільних та інших приватних правовідносин з іноземним елементом, а також умінь аналізувати і тлумачити міжнародні договори, звичаї міжнародного ділового обігу і вітчизняне законодавство з питань міжнародного приватного права; набуття студентами умінь щодо самостійного розв'язання практичних проблем регламентації приватноправових відносин з іноземним елементом, а саме умінь виявляти «іноземний елемент» в системі приватно-правових відносин, правильно застосовувати колізійні та матеріальні норми щодо конкретних ситуацій, які виникають за участі фізичних та юридичних осіб; розмежовувати публічно-правові та приватно-правові відносини, пояснювати правову природу колізійного та матеріально-правового методів та аналізувати колізійні норми.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система правових норм щодо регулювання приватноправових відносин з іноземним елементом, їх застосування, а також положення наукової доктрини у цій сфері.

Метою дисципліни є набуття здобувачами освіти фахових знань щодо правового регулювання приватноправових відносин, ускладнених іноземним елементом, вивчення ними основних законодавчих, міжнародних та інших нормативно-правових актів, які

регулюють вказані відносини, набуття вмінь і навичок застосовувати отримані знання на практиці.

Дисципліна забезпечує формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо правильного розуміння і тлумачення змісту колізійних та матеріальних норм, що регулюють приватноправові відносини з іноземним елементом.

СТРУКТУРА КУРСУ ТА ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

КІЛЬКІСТЬ ГОДИН АУДИТ./САМОСТ.	ТЕМА	РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	ФОРМИ КОНТРОЛЮ
16/14	Змістовий модуль 1. Загальні положення міжнародного приватного права		
2/4 Л1	Тема 1. Поняття та особливості сучасного міжнародного приватного права	Знати поняття, предмет, значення міжнародного приватного права, сферу його дії; знати поняття та види іноземного елемента; характеризувати методи міжнародного приватного права; відрізняти цю галузь від міжнародного публічного права	Питання, ситуації для аналізу
4/2 Л2, С1	Тема 2. Джерела міжнародного приватного права	Знати поняття та види джерел міжнародного приватного права, вміти класифікувати їх; розуміти, в чому полягає подвійний характер джерел міжнародного приватного права; характеризувати Закон України «Про міжнародне приватне право» як спеціалізоване джерело міжнародного приватного права	-
6/4 Л3,Л4,С2	Тема 3. Загальні засади правозастосування у міжнародному приватному праві	Знати поняття колізійної норми та її структуру; розуміти зміст основних формул прикріплення (колізійних прив'язок) та сферу їх застосування; знати поняття «Конфлікт кваліфікації» та методи його вирішення; характеризувати проблему обходу закону в міжнародному приватному праві.	Питання, ситуації для аналізу, письмове опитування
4/4 Л5, С3	Тема 4. Суб'єкти міжнародного приватного права	Знати перелік суб'єктів міжнародного приватного права; характеризувати кожен вид суб'єктів міжнародного приватного права.	Модульний контроль
14/12	Змістовий модуль 2. Власність і зобов'язання в міжнародному приватному праві		
4/4 Л6, С4	Тема 5. Право власності у міжнародному приватному праві	Знати поняття та колізійне регулювання права власності та інших речових прав в міжнародному приватному праві; характеризувати спеціальні колізійні прив'язки для окремих питань, пов'язаних з речово-правовими відносинами; розуміти матеріально-правове регулювання права власності та інших речових прав в Україні за наявності іноземного елемента.	Питання, ситуаційні завдання
6/4 Л7, С5, С6	Тема 6. Правочини та зобов'язання у міжнародному приватному праві	Знати поняття «зовнішньоекономічного правочину» та «правочину з іноземним елементом» у праві України; характеризувати колізійні питання правочинів та договорів за	Питання, тестові завдання

		правом України та іноземних держав; знати право, що застосовується до форми і сутності правочинів і договорів з іноземним елементом.	
4/4 Л8, С7	Тема 7. Міжнародні перевезення у міжнародному приватному праві	Знати особливості та види міжнародних перевезень, а також їх значення; характеризувати залізничні, автомобільні, повітряні та морські перевезення; аналізувати перевізні документи, знати вимоги до них.	Модульний контроль
20/14	Змістовий модуль 3. Основні тенденції сімейного права, правове регулювання трудових відносин, міжнародний цивільний процес та арбітраж		
6/4 Л9, С8 С9	Тема 8. Трудові відносини у міжнародному приватному праві	Знати поняття трудових відносин за участю іноземців; аналізувати трудову міграцію та її наслідки; характеризувати колізійні питання в галузі міжнародних трудових відносин; розрізняти правове регулювання праці іноземців та осіб без громадянства в Україні та праці громадян України за кордоном.	Питання, реферати-повідомлення, ситуації для аналізу
8/4 Л10, Л11 С10, С11	Тема 9. Шлюбно-сімейні та спадкові відносини у міжнародному приватному праві	Характеризувати шлюбно-сімейні відносини з іноземним елементом; знати поняття іноземних шлюбів, умови їх дійсності, визнання на території України шлюбів, укладених за кордоном; знати колізійні питання розірвання шлюбу; характеризувати спадкові відносини, ускладнені іноземним елементом; знати колізійні питання спадкування, ускладненого іноземним елементом та його регулювання.	Питання, тестові завдання
6/6 Л12, Л13 С12	Тема 10. Міжнародний цивільний процес та міжнародний арбітраж	Знати поняття міжнародного цивільного процесу та міжнародного арбітражу; характеризувати правові норми міжнародного цивільного процесу, їх місце в міжнародному приватному праві; Розуміти правове положення іноземців у цивільному процесі, доступ іноземців до правосуддя; вміти вирішувати питання юрисдикції по окремих категоріях цивільних справ з іноземним елементом у міжнародних договорах.	Модульний контроль

СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Семестр VII

	1 тиждень	2 тиждень	3 тиждень	4 тиждень	5 тиждень	6 тиждень	7 тиждень	8 тиждень	9 тиждень	10 тиждень	11 тиждень	12 тиждень	13 тиждень	14 тиждень	15 тиждень	16 тиждень	17 тиждень
Лекції	Л1, Л2		Л3, Л4		Л5	Л6	Л7		Л8		Л9		Л10, Л11		Л12	Л13	
Семінарські заняття		С1		С2	С3		С4	С5	С6	С7	С8	С9		С10	С11		С12
Контроль знань					МК1					МК2							МК3 ІНДЗ

Л1 - лекції

С1 - семінарське заняття по темі 1

МК1 - модульний контроль 1

ІНДЗ - індивідуальне навчально-дослідне завдання

ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТИКА ПРОВЕДЕННЯ АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Для якісного засвоєння курсу необхідна систематична та усвідомлена робота студентів в усіх видах навчальної діяльності: лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота як індивідуальна, так і під керівництвом викладача.

При проведенні аудиторних занять домінуючими є проблемні, індивідуально-диференційовані, особистісно-орієнтовані форми проведення занять та технології компетентісного навчання.

На лекціях у формі активної бесіди з елементами навчальної дискусії розглядаються основні теоретичні положення теми, які вимагають роз'яснення та уточнення з боку викладача. На лекціях вимагається активна участь студентів у обговоренні ключових положень теми, ведення стислого конспекту лекції.

Теоретичні знання, отримані студентами під час лекцій, обговорюються більш детально на **семінарських заняттях** у формі міні-дискусій, представлення міні-проектів, розв'язування практичних завдань (кейсів), розгляду правових ситуацій.

При підготовці до семінарських занять студент опрацьовує теоретичні питання відповідно до плану заняття, звертаючи увагу на вимоги щодо оформлення. Інформаційними джерелами для здобувачів освіти є конспект лекцій та наведений у навчальних матеріалах перелік рекомендованої літератури щодо кожної теми. За наявності серед завдань семінарського заняття підготовки реферату – робота здобувачів освіти полягає у підготовці належно оформленого реферативного дослідження та публічного представлення його результатів.

Ситуативні завдання розв'язуються за наступним алгоритмом:

1. Встановлення кола суспільних відносин, які передбачаються завданням.
 2. Правова характеристику суті ситуаційного завдання.
 3. Визначення нормативно-правової бази, необхідної для вирішення конкретної ситуації.
 4. Всебічне і повне обґрунтування правових висновків стосовно вирішення конкретної ситуації.
- Оскільки формування практичних навичок базується на основі теоретичних знань, на

семінарських заняттях може здійснюватися поточний контроль у формі тестового опитування.

У процесі семінарського заняття студенти вчаться формулювати свою точку зору, вільно володіти професійними термінами, логічно викладати матеріал, підбирати докази у підтвердження своїх думок, вчаться публічно виступати, правильно застосовувати норми права на практиці та приймати власні рішення у невизначених ситуаціях.

Питання для обговорення, практичні та індивідуальні завдання для підготовки до семінарських занять, конкретні вимоги до окремих тем занять подані у відповідних методичних вказівках.

Терміни проведення різних форм занять наведені у схемі вивчення дисципліни.

ВИМОГИ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Основним завданням самостійної роботи студентів є набуття навичок самостійного опрацювання фахових інформаційних джерел та оволодіння практичними навичками тлумачення і застосування правових норм як національного, так і міжнародного права.

Самостійна робота студентів організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і ситуаційних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання. Крім того, по деяких темах передбачається написання рефератів, міні-проектів, підготовки презентаційних матеріалів. Обсяг самостійної роботи визначається кількістю годин, передбачених робочою програмою.

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно [до Положення про порядок рейтингового оцінювання знань \(освітніх досягнень\) здобувачів вищої освіти.](#)

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни здійснюється шляхом проведення контрольних заходів, які включають:

- *поточний контроль,*
- *модульний контроль,*
- *виконання індивідуального навчально-дослідного завдання*
- *підсумковий контроль у формі екзамену.*

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку знань студентів з окремих тем та рівня їх підготовленості до виконання конкретної роботи.

Ключовими методами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- усне опитування - передбачає розгорнуту відповідь студента на оцінку; він повинен самостійно пояснити вивчений матеріал, довести наукові положення, навести власні приклади;
- дискусія - обґрунтування власної позиції у вирішенні проблемних питань;
- письмове опитування - з'ясування в письмовій формі ступеня оволодіння студентами знаннями, вміннями та навичками з тем дисципліни, визначення їх якості - правильності, точності, усвідомленості, вміння застосувати знання на практиці;
- тестова перевірка як один із видів письмового опитування - передбачає визначення рівня сформованості знань і вмінь з певної теми дисципліни за допомогою тестів відкритої і закритої форм;
- вирішення ситуативних завдань (кейсів) - проводиться з метою об'єктивного з'ясування спроможності студентів застосовувати правові норми, до конкретних життєвих ситуацій, перевірки професійних компетентностей із прийняття рішень в умовах невизначеності.

Ключовими формами демонстрації студентами результатів навчання при поточному контролі є:

- індивідуальна перевірка - проводиться щодо конкретних студентів і має на меті з'ясування рівня засвоєння студентом знань, умінь і навичок, рівня формування професійних компетентностей;
- фронтальна перевірка - форма контролю, що спрямована на з'ясування рівня засвоєння студентами програмного матеріалу за порівняно короткий час. Вона передбачає короткі відповіді з місця на короткі запитання або письмову роботу;

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення логічно завершеної частини лекційних та семінарських занять з певного змістового модуля.

Основною формою модульного контролю є завдання, які включають перевірку теоретичних положень курсу, можуть містити практичні або тестові завдання.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці. Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом.

ІНДЗ є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчальної дисципліни і завершується оцінюванням. Це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, вмінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських занять, охоплює тему, декілька тем або зміст навчальної дисципліни загалом

Метою ІНДЗ є самостійне вивчення частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань студента з навчального курсу та розвиток навичок самостійної роботи.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (VII семестр).

Підсумковий контроль у формі усного екзамену передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу в цілому, здатності комплексно та творчо використовувати накопичені знання та уміння, формувати власне ставлення до певної проблеми, обґрунтовувати свою фахову позицію тощо.

ПРИКЛАД розрахунку підсумкової оцінки, якщо форма підсумкового контролю екзамен	Модуль 1 (поточне опитування)	Модуль 2 (підсумковий модульний контроль)	Модуль 3 (ІНДЗ)	Модуль 4 (екзамен)	ПІДСУМКОВА ОЦІНКА
Вагові коефіцієнти, %	40	20	10	30	100
Бали здобувача освіти	80	85	90	80	82 бали
Формула розрахунку підсумкової оцінки в балах: $80 \cdot 0,4 + 85 \cdot 0,2 + 90 \cdot 0,1 + 80 \cdot 0,3 = 82$					

ПОЛІТИКА ЩОДО ВІДВІДУВАННЯ ТА ПЕРЕСКЛАДАННЯ.

Здобувач освіти повинен дотримуватись [Правил внутрішнього розпорядку Коледжу](#) та відвідувати заняття згідно з розкладом. Очікується, що студенти відвідають усі лекції та семінарські заняття курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, відрядження, участь у науково-дослідницьких заходах, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідувати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів, що визначені для виконання усіх видів письмових робіт, які передбачено у межах курсу.

Пропущені заняття та незадовільні оцінки (поточний контроль, ПМК) повинні бути відпрацьовані згідно графіку консультацій викладача. Роботи (ПМК, ІНДЗ), які здаються із порушенням термінів без поважних причин, можуть бути оцінені на нижчу оцінку (до 10 балів).

До початку сесії студенти повинні виконати усі підсумкові контрольні заходи і отримати по кожному з Модулів 1, 2, 3 не менше 60 балів.

ПОЛІТИКА ЩОДО АПЕЛЯЦІЙ.

Студент має право оскаржити оцінку, отриману за результатами підсумкового семестрового контролю у формі іспиту (крім незадовільної оцінки). Такі випадки регулюються [Положенням про](#)

[апеляцію результатів підсумкового контролю знань студентів](#). Перескладання незадовільних оцінок здійснюється відповідно до [Положення про порядок ліквідації академічних заборгованостей здобувачами вищої освіти](#).

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.

У Коледжі академічна доброчесність регулюється [Положенням про академічну доброчесність](#) та передбачається за замовчуванням. Це означає, що усі здані роботи є результатом розумової праці студента, їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв), втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політики Коледжу та документи щодо академічної доброчесності (як інституційного, так і загальнодержавного значення) наведені на сторінці Коледжу [АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ](#)

ЛІТЕРАТУРНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА КУРСУ

- 1) Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 року № 2709-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2709-15>.
- 2) Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
- 3) Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
- 4) Сімейний кодекс України: Закон України від 10 січня 2002 р. № 2947-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>.
- 5) *Кодекс законів про працю України* від 10.12.1971 р. - // ВВР України. - 1971. - (Додаток до № 50). - URL :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08> .
- 6) *Кодекс законів про працю України* від 10.12.1971 р. - // ВВР України. - 1971. - (Додаток до № 50). - URL :<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08> .
- 7) *Конвенція МОП № 29 "Про заборону примусової або іншої обов'язкової праці"*, 1932 (Конвенцію ратифіковано Постановою Верховної Ради УРСР 10.08.1956; URL : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/993_136).
- 8) Міжнародне приватне право : Навч. посіб. / Бичкова С. С., Іванов Ю. Ф., Чурпіта Г. В. та ін.; За ред. Ю. Ф. Іванова. 2018 року; 390 с.
- 9) Фединак Г. С., Фединак Л. С. Міжнародне приватне право : підручник. Вид. 8-ме, переобл. і допов. Київ: Алерта, 2021. 524 с.
- 10) Міжнародне приватне право: особлива частина : навч. -метод. посіб. / О. Р. Вайцеховська, О. В. Руденко. – Харків : Право, 2023. – 520 с. URL: https://pravo-izdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4749&download_id=1571.
- 12) Килимник І. І. Міжнародне приватне право : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 111 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/51712/1/2015%2016%D0%9D%20%D0%BF%D0%B5%D1%87%20%D0%9C%D0%9F%D1%80%D0%9F.pdf>

Інформаційні ресурси

Назва ресурсу або організації	Електронна адреса
веб-сайти установ	
Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (UNCITRAL)	www.uncitral.org
Міжнародний інститут уніфікації приватного права (International	www.unidroit.org

Institute for the Unification of Private Law)	
Гаазька конференція з МПП (Hague Conference on Private International Law)	www.hcch.net .
Інститут порівняльного та міжнародного приватного права ім. Макса Планка (Max Planck Institute for Comparative and International Private Law)	www.mpipriv.de
Огляд новин міжнародного приватного права (News and Views in Private International Law)	http://conflictoflaws.net
Researching Private International Law (University of California, Berkeley)	http://www.law.berkeley.edu/library/classes/iflr/pil.h
Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Юридична бібліотека	http://pravo.biz.ua/